

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садовнича Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості

Козорог Вероніка

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент В.О. Шищенко

Поглиблене вивчення навчального матеріалу сприяє розвитку пізнавальної активності молодших школярів. Достатньо часто вияв обдарованості дитини у певній науковій галузі починається саме з вивчення шкільного предмета. Сучасна дослідниця феномену обдарованості Н. Завгородня зазначає, що обдарованість можна поділити на вроджену й набуту. Вроджену або актуальну обдарованість можна розглядати як природну здатність людини до швидкого опанування певних видів діяльності, що зазвичай проявляється у дитинстві, а набуту або потенційну, як розвинену здатність у дорослому віці.

На нашу думку, можна говорити ще й про специфічну обдарованість, що виявляється в якомусь окремому виді діяльності – літературній творчості, музиці, математиці чи спорті. Безсумнівно, що найчастіше вияви обдарованості виявляються у родинному колі і з урахуванням цього батьки сприяють розвитку саме таких здібностей. Однак трапляються випадки, коли шкільний учитель, шляхом аналітичного аналізу виконаних завдань і моніторингу успіхів учня чи учениці, виявляє потенційну обдарованість. Цьому сприяє правильний вибір дидактичних матеріалів, за допомогою яких можна побачити вияви креативності, нестандартне мислення, варіативність виконань чи вирішення задач. Стають у нагоді різнорівневі завдання, виконання яких дозволяє визначити рівень оволодіння науковими знаннями і компетентностями для їх реалізації в житті. Поглиблене вивчення матеріалу допомагає не лише за мотивувати учня до подальшої роботи, воно переорієнтовує з репродуктивного рівня засвоєння знань на рівень дослідження, висновків і перспективного бачення подальших пошуків. Поглибленому вивченню матеріалу сприяють також позаурочні заняття, гурткова робота, виконання конкурсних робіт Малої академії наук, залучення учнів до проєктної і грантової діяльності. Сьогодні переважна більшість університетів пропонують підготовчі курси для вступу потенційно обдарованої молоді, що сприяє визначенню пріоритетних напрямів діяльності, наприклад не просто філологія, а прикладна лінгвістика, журналістика чи перекладацька робота, оскільки всі ці напрями крім глибоких знань мовної системи передбачають наявність специфічних здібностей. Важливим складником розвитку обдарованості виступає самоосвітня діяльність.